

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BEHAR • MAAMAR 3

ביאור הדברים ע"פ את שבתותי כו'

Una explicación de las palabras
“Mis Shabatot guardarán”

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/behar/3/

1 ביאור הדברים ע"פ את שבתותי כו'. ענין תשמרו ותיראו יובן בהקדים ענין בחיי שם שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו לבד.

Explicación de las palabras del versículo "Mis Shabatot", etc. El significado de "guardarán" y "reverenciarán" se comprenderá introduciendo primero el concepto del nivel de un Nombre, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Antes de que el mundo fuera creado, solo existían Él y Su Nombre".

כי הנה השמות הם המחברים האורות עם הכלים, פי' עד"מ שם האדם שבו ועל ידו הוא פונה לקוראי בשמו אבל כשהוא בפני עצמו אינו צריך לשמו כלל,

Pues los Nombres son lo que une las luces con las vasijas. Es decir, a modo de analogía, el nombre de una persona: por medio de él y a través de él se vuelve hacia quienes la llaman por su nombre; pero, cuando está sola, no necesita su nombre en absoluto.

נמצא ענין בחיי השם הוא שבו ועל ידו ממשיכים אותו שיהיה נמשך ומתגלה. כמו כן יובן למעלה ענין השמות הוא שהם המחברים האורות עם הכלים.

Se desprende que el nivel del nombre consiste en que, por medio de él y a través de él, se lo atrae, de modo que se manifieste y revele. Así también se comprenderá lo que ocurre Arriba: los Nombres son lo que une las luces con las vasijas.

(ועי' מ"ש בד"ה בעצם היום הזה יצאו כל צבאות בפי' בא דשם נת' [נתבאר] דשאר השמות מלבד שם הוי' הם בהכלים דע"ס [דעשר ספירות].)

(Y véase lo escrito en el discurso que comienza "En ese mismo día salieron todas las huestes", en Parashat Bo, donde se explica que los demás Nombres, aparte del Nombre Havaíá, están en las vasijas de las Diez Sefirot.

אך מבואר במ"א בשם הבעש"ט [הבעל שם טוב] נ"ע [נשמתו עדן] דאין ר"ל [רוצה לומר] שהשמות הן הכלים עצמן דהא הכלים הם המדות והשם קאי להבורא עצמו שהוא עצמו כביכול נקי אל

Sin embargo, se explica en otro lugar, en nombre del Baal Shem Tov, de bendita memoria, que esto no quiere decir que los Nombres sean las vasijas mismas, pues las vasijas son los atributos emocionales (midot), mientras que el Nombre se refiere al Creador mismo, pues Él mismo, por así decirlo, es llamado E-I,

וכמאמר אליו ולא למדותיו אלא מ"ש שהשמות הן בהכלים פ"י שהם החיות וההארה מאור א"ס המלוכש בהכלי ומחיה את הכלי כי הכלים יש בהן חיות מאור א"ס מלבד האור המלוכש בהם.

como dice la enseñanza: "A Él, y no a Sus atributos". Más bien, lo escrito —que los Nombres están en las vasijas— significa que son la fuerza vital (jaiut) y la iluminación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que está investida en la vasija y le da vida; pues las vasijas tienen en sí una fuerza vital de la Luz Infinita, aparte de la luz que está investida en ellas.

וזהו ענין שאר השמות שאינן נמחקין אמנם שם הוי"ו הוא המשכת האור בהכלי שמחבר וממשיך האור בהכלי).

Este es el significado de los demás Nombres, que no pueden borrarse. El Nombre Havaiá, en cambio, es la atracción de la luz hacia la vasija: une la luz con la vasija y la atrae hacia ella.)

והנה ענין השמות למעלה הם בחי' האותיות ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג] מילוי יודי"ן מילוי ההי"ן כו' והנה עד"מ למטה אף שהתהוות האותיות הוא מן השכל עכ"ז [עם כל זה]

Ahora bien, los Nombres de Arriba corresponden al nivel de las letras: el Nombre Av (72), el Nombre Sag (63), la grafía plena (milui) con yudim, la grafía plena con heis, etc. Y ahora, a modo de analogía, abajo: aunque las letras se originan en el intelecto, no obstante

אין מהות האותיות מערך מהות השכל כלל שהשכל עצמו הוא מהות השכלה וההשכלה מעורר את המדות להיות מתאוה עד"מ למה שהשכל מורה שהוא טוב

la esencia de las letras no guarda ninguna comparación con la esencia del intelecto. Pues el intelecto mismo es la esencia misma de la comprensión, y la comprensión despierta los atributos, de modo que uno desea, por ejemplo, aquello que el intelecto muestra que es bueno.

ונמצא שהמדות יש להם שייכות ממש להשכל ומתאחדים זע"ז [זה עם זה / זה על זה] אבל אין כן האותיות שהם רק לכושים להשכל.

Por consiguiente, los atributos tienen una conexión real con el intelecto y se unen entre sí; pero no sucede así con las letras, que son solamente vestimentas para el intelecto.

(וכמו הלבוש שאינו מתאחד כ"כ [כל כך] עם המלוכש בו וכלבוש תחליפם ויחלופו אבל התאחדות המדות עם השכל הוא כמו התאחדות הגוף עם הנפש שהיו לאחדים ממש

(Como una vestimenta, que no está tan unida a quien la lleva, y [como está escrito:] "Como una vestimenta, Tú los cambias, y ellos pasan". Pero la unión de los atributos con el intelecto es como la unión del cuerpo con el alma, que se han vuelto verdaderamente uno.

והיינו לפי שהאותיות הם בחי' דומם משא"כ המדות ועמ"ש בפי' בראשית ע"פ וייצר כו' ובד"ה בכ"ה בכסלו בפי' וישב גבי חומת בת ציון, ועמ"ש מענין לבוש וגוף בד"ה זכור ושמור בדבור אחד נאמרו).

Esto se debe a que las letras pertenecen al nivel de lo inanimado, a diferencia de los atributos. Véase también lo escrito en Parshat Bereshit sobre el versículo “Y formó”, etc., y en el discurso que comienza “El veinticinco de Kislev”, en Parshat Vayeshev, acerca de “la muralla de la hija de Tzión”; y véase lo escrito sobre el tema de la vestimenta y el cuerpo en el discurso que comienza “‘Recuerda’ y ‘Guarda’ fueron pronunciados en una sola expresión”).

דהיינו שמ"מ אי אפשר לתפוס את השכל רק ע"י אותיות והם בחי' לבושים הפנימים שגם המדות שבאדם אין מקבלים שפע השכל להיות נמשך במדה אלא ע"י האותיות שהרי מחשבה שחושב השכל הוא בחי' אותיות.

Es decir, sin embargo, es imposible captar el intelecto salvo por medio de las letras, que pertenecen al nivel de las vestimentas interiores. Pues incluso los atributos de una persona no reciben el flujo del intelecto para que este se extienda dentro de un atributo, sino por medio de las letras; en efecto, el pensamiento con el que uno piensa la idea pertenece al nivel de las letras.

(ועד"ז יובן ענין השמות למעלה כמו שם ע"ב [שם ע"ב] דיודי"ן הוא המביא אור דחכמה שיתלבש בכלי החכמה כמו שהאותיות מחברים השכל והמדות עד"מ).

(Y de modo semejante se comprenderá el tema de los Nombres de Arriba: por ejemplo, el Nombre Av de yudín es lo que hace que la luz de Jojmá (sabiduría) se invista en la vasija de Jojmá, tal como, a modo de analogía, las letras unen el intelecto y los atributos.)

והנה עפ"ז [על פי זה] יובן מעט מ"ש בע"ה [בעץ חיים] בענין הצמצום שהיה באור א"ס ונשאר מקום פנוי (כמ"ש בשער עגולים ויושר ענף ב')

Ahora, según esto, podremos comprender un poco lo que está escrito en Etz Chaim acerca del tzimtzum (contracción) que tuvo lugar en la Luz Infinita (Or Ein Sof), y de que quedó un espacio vacío (como está escrito en Sha'ar Iggulim VeYosher, Branch 2).

ואיתא באוצ"ח [באוצרות חיים] בתחלתו בהג"ה [בהגהה] דמ"ש מקום פנוי וחלל הוא לאו דוקא כי נשאר שם רשימו מהאור,

Y se afirma en Otzros Chaim, al comienzo, en una glosa, que lo escrito —“un espacio vacío y un vacío”— no debe entenderse literalmente, pues allí quedó un reshimu (impresión) de la luz;

אבל לגבי הא"ס נקי חלל ובע"ח [ובעץ חיים] אינו מבואר ענין הרשימו רק בס פר עמק המלך ביאר זה שהוא בחינת אותיות רל"א שערים פנים ואחור כו'

Pero con respecto al Infinito (Ein Sof), se lo llama un vacío. Y en Etz Chaim no se explica qué es el reshimu; solo en el libro Emek HaMelech se lo explicó: que es el nivel de las letras, las 231 puertas, hacia adelante y hacia atrás, etc.

(וע' מזה ג"כ בזהר הרקיע בפ' בראשית על דט"ו ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם. ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ אני ישנה ולבי ער. בענין האותיות שאלוני כו')

(Y sobre esto también véase Zohar HaRakia, sobre Parshas Bereishis, en el folio 15, y allí en Mikdash Melech. Y véase lo escrito más arriba sobre el versículo "Estoy dormida, pero mi corazón está despierto", acerca del tema de "Pregúntame acerca de las letras", etc.)

והיינו שהצמצום היה שלא יהיה גילוי האור א"ס ע"י האותיות, וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ח [בעץ חיים] שהאור נסתלק ופ"י דאיך שיך נסתלק כי אינו בגדר מקום,

Esto significa que el tzimtzum (contracción) consistió en que la Luz Infinita (Or Ein Sof) no se revelara por medio de las letras. Y esto es [lo que significa] lo escrito en Etz Chaim: que la luz se retiró. La explicación es: ¿cómo puede aplicarse "se retiró", si no está dentro de los límites del espacio?

ועוד דהלא את השמים ואת הארץ אני מלא כתיב אלא דר"ל [דרוצה לומר] שהוא בבחי' העלם ואינו מתגלה ע"י האותיות ולא

Y además, está escrito: "¿Acaso no lleno los cielos y la tierra?". Más bien, significa que se encuentra en un estado de ocultación y no se revela por medio de las letras, y no

כמו קודם הצמצום שהיה נמשך ומתגלה האור ע"י האותיות רק האותיות לבד נשארים בלי גילוי האור וזהו ענין הרשימו כו'.

como antes del tzimtzum, cuando la luz era atraída y se revelaba por medio de las letras; solo las letras permanecen, sin que la luz se revele. Y este es el significado del reshimu, etc.

דהנה עד"מ למטה הרי האותיות מהותן ועצמותן אינן ערוך למהות השכל. רק שהם כמו לבוש לבד ויכולים להבין על ידם השכל.

Pues, a modo de analogía, aquí abajo las letras, por su naturaleza y esencia, no guardan ninguna comparación con la esencia de la idea. Son solo como una vestimenta, y por medio de ellas se puede comprender la idea.

2 והיינו מי שהוא חכם. אבל מי שאינו חכם ואין לו לב להבין השכל רק מ"מ תופס ומשיג האותיות לבד הרי השכל הוא בבחי' הסתלקות ממנו לגמרי היינו בבחי' העלם.

Es decir, en el caso de quien es sabio. Pero quien no es sabio y no tiene corazón para comprender la idea, aunque de todos modos capta y aprehende únicamente las letras, la idea se encuentra en un estado de completa retirada de él, es decir, en un estado de ocultamiento.

ואע"פ [ואף על פי] שתופס האותיות הרי הם מצד עצמן אינן שייכים למהות השכל כלל א"כ השכל הוא בבחי' העלם והסתלקות ממנו ומה שתופס האותיות זהו כמו רשימו בלבד.

Y aunque capta las letras, estas, por sí mismas, no tienen absolutamente ninguna relación con la esencia de la idea. Entonces, la idea se encuentra en un estado de ocultamiento y retirada de él, y lo que capta de las letras es como un mero reshimu (impresión).

3 ויובן זה יותר כמו עדי"מ בדיבור תוספת שהשכלת ר"י [רבינו יצחק] בעל התוספת נכתבה בדיו ונייר הרי אין הדיו ונייר מערך מהות השכלת ר"י [רבינו יצחק] המונחת ומיוחדת עמוגנזי מרומים רק שהחכם והלומד יוכל

Esto se comprenderá mejor mediante una analogía tomada de un comentario de Tosafot: la comprensión del Ri, el Tosafista, fue escrita con tinta sobre papel, y la tinta y el papel no guardan ninguna proporción con la esencia de la comprensión del Ri, que está almacenada y unida a él en los tesoros de lo alto; sin embargo, quien es sabio y estudioso puede

להבין ולעמוד על ההשכלה ע"י אמצעות האותיות (והיינו לפי שהוא חכם ויש לו לב להבין מצד עצמו) עם היותן גשמיים בדיו ונייר.

comprender y captar la comprensión por medio de las letras (es decir, porque es sabio y tiene un corazón capaz de comprender por sí mismo), aunque estas sean físicas, de tinta y papel.

אכן מי שאינו חכם לא יבין כלום מההשכלה ואף שתופס האותיות היטב מ"מ ההשכלה היא בהעלם והסתלקות ממנו כיון שאין ההשכלה מערך מהות האותיות מצד עצמן.

Pero quien no es sabio no comprenderá nada de esa comprensión; y aunque capte bien las letras, la comprensión permanecerá oculta y apartada de él, pues la comprensión no guarda ninguna proporción con la esencia de las letras en sí mismas.

וכך עד"י יובן הנמשל למעלה בענין הצמצום שנסתלק האור להיות בבחי' העלם היינו שלא ניתן להיות גילוי האור ע"י האותיות,

Y de manera análoga se comprenderá lo correspondiente en lo alto, respecto del tzimtzum (contracción): la luz se retiró para quedar en un estado de ocultamiento; es decir, no se permitió que la luz se revelara por medio de las letras

(כמו עד"מ למטה שהרי ע"י האותיות לא יובן השכל כלל רק למי שהוא חכם ומבין מצד רוח חכמתו ובינתו,

(como en la analogía de abajo: la idea no se comprenderá en absoluto por medio de las letras, salvo por alguien que sea sabio y comprenda a partir del espíritu de su propia sabiduría y entendimiento;

אבל הרי יש מי שתופס האותיות לבד ואינו מבין השכל כלל. וכך עד"מ למעלה הצמצום הוא שלא יהיה גילוי האור רק האותיות עצמן).

pero hay quien capta únicamente las letras y no comprende la idea en absoluto. Del mismo modo, por vía de analogía, en lo alto: el tzimtzum significa que no haya revelación de la luz, sino solo las letras mismas).

וזהו צמצום עצום שהאור א"ס נסתלק שהרי הוא בבחי' העלם ממש רק רשימו נשאר והוא ענין האותיות ואותן האותיות הן הנק' שמות.

Y este es un tzimtzum inmenso, en el que la Luz Infinita (Or Ein Sof) se retiró, pues está en un estado de ocultamiento real; solo quedó un reshimu (impresión), y esto es las letras; y esas letras son lo que se llama Nombres.

וכמשי"ש [וכמה שכתוב שם] בע"ה [בעליו השלום] שם ס"ג [שם ס"ג] וכו' ומיו"ד אחרונה שבשם ס"ג [שם ס"ג] נתהווה עולם התהו. וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר בראשית דט"ו בקע ולא בקע כו'.

Y como escribe allí, en Emek HaMelech: el Nombre Sag (63), etc.; y del yud final del Nombre Sag llegó a existir el Mundo de Tohu. Y esto es [lo que significa] lo escrito en el Zohar, Bereshit, folio 15: "Atravesó y no atravesó", etc.

(ובביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] עמשי"ש [עיין מה שכתוב שם] דקכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] תי"ו רשים רשימו לעתיק יומין כו' וז"ל [וזה לשוננו] מ"כ מהרב זלה"ה [זכרוננו לחיי העולם הבא] הנה כבר ידעת כי תוך בחינה אחרונה שבמאציל נעשה מציאות כל העולמות וכאלו נאמר דרך משל מל' שבמל'

(Y en el comentario sobre la Idra del Arizal, de bendita memoria, vean lo que está escrito allí, en el folio 128, al final del lado b: "La tav marcó una señal para Atik Yomin", etc. Estas son sus palabras: "Encontré escrito de parte del Rav, sea su memoria para la vida del Mundo Venidero: Ahora, ya saben que dentro del último nivel del Emanador se produjo la existencia de todos los mundos; y es como si dijéramos, a modo de analogía, Maljut de Maljut

שבא"ס עם היות שאין צודק ח"ו [חס ושלום] שום תואר וספירה בא"ס, נמצא שהתי"ו אחרונה שבכל האותיות היא האצילה הכל ומכאן השורש שגם בעולם האצילות מל' דא"ק [דאדם קדמון] יורדת ונעשה עתיק בראש א"א והוא ת' שבסוף אותיות א"ק [אדם קדמון]

del Infinito, aunque, D'os no lo permita, no se aplica descripción ni sefirá alguna al Infinito. De ello se desprende que la tav, la última de todas las letras, es lo que emanó todo. Y de aquí proviene la raíz [del hecho] de que también en el Mundo de Atzilut, Maljut de Adam Kadmon desciende y se convierte en Atik en la cabeza de Arij Anpín; y esta es la tav al final de las letras de Adam Kadmon.

וזהו תי"ו רשים רשימו לע"י ולכן האותיות מתחילים בתשר"ק שהם בסוד חותם המתהפך והבן זה מאד עד כאן מצאתי כתוב בשם הרב זלה"ה [זכרוננו לחיי העולם הבא] עכ"ל [עד כאן לשוננו] שם.

Y esto es "La tav marcó una señal para Atik Yomin". Por eso, las letras comienzan con tav-shin-reish-kuf, que corresponden al misterio del sello invertido; y entiendan esto bien. Hasta aquí, lo que encontré escrito en nombre del Rav, sea su memoria para la vida del Mundo Venidero". Fin de la cita allí.

ולפמשי"כ [ולפי מה שכתוב] מובן כי גם כללות האותיות כולם הם רק בחי' היותר אחרונה אלא שהתי"ו היא ג"כ בחי' האחרונה שבהאותיות והיא האצילה הכל וז"ש [וזהו שכתוב] ד"מ [דרך משל] מל' שבמל' כו' וזהו תי"ו רשים רשימו כו'):

Y de acuerdo con lo escrito, se entiende que todas las letras, en su conjunto, son únicamente el último nivel; solo que la tav es también el último nivel dentro de las letras, y es lo que emanó todo. Esto es [lo que significa] lo escrito: "a modo de analogía, Maljut de Maljut", etc.; y esto es "La tav marcó una señal", etc.)

4 ב ומעתה יובן ענין בורא קדושים ישתבח שמך ומבואר למעלה הפי' שכל בחי' הקדושים שברום המעלות בעולמות עליונים התהוותן הוא

2. Y ahora podremos comprender el sentido de “Creador de los seres santos, que sea alabado Tu Nombre”. Arriba se explicó el significado: todos los niveles de los seres santos, aun en las alturas más sublimes de los mundos superiores, llegan a existir

רק מבחי' שמך שהם אינן ערוך למהותו ועצמותו והם בריאה יש מאין וקאי ג"כ על נש"י [נשמות ישראל] שעלו במחשבה שהוא בחי' אותיות שנק' שמך כו'.

únicamente a partir del nivel de “Tu Nombre”, pues no guardan comparación alguna con Su esencia y Su ser, y son una creación, algo a partir de la nada. Esto también se refiere a las almas de Israel, que ascendieron al pensamiento, que es el nivel de las letras, llamadas “Tu Nombre”, etc.

5 והענין כי קדש היינו בחי' חכמה שהיא הנק' קדש. ופי' קדושים לשון רבים וכמאמר וקדושים בכל יום יהללוך סלה היינו כי יש בחי' חכמה עד רום המעלות היינו חכמה דאצילות חכמה דעקודים חכמה דא"ק [אדם קדמון]

La explicación es que “santo” (kodesh) es el nivel de Jojmá (sabiduría), que es lo que se llama kodesh. Y el significado de “santos”, en plural, como en la expresión “y los santos te alaban cada día, selá”, es que hay un nivel de Jojmá que llega hasta las alturas más excelsas: la Jojmá de Atzilut, la Jojmá de Akudim, la Jojmá de Adam Kadmon,

ועוד למעלה מבחי' א"ק [אדם קדמון]. נמצא יש מדריגות הרבה מאד בחי' חכמה זה למעלה מזה וזהו קדושים לשון רבים.

y todavía más alto que el nivel de Adam Kadmon. Se desprende que hay muchísimos grados del nivel de Jojmá, unos por encima de otros; y esto es “santos”, en plural.

6 והתהוותן נק' בורא קדושים שהם בריאה יש מאין כי לגבי עצמות המאציל נקראים בשם בריאה ממש
Y su surgimiento es llamado «Creador de los santos», pues son una creación, algo a partir de la nada; ya que, en relación con la esencia del Emanador, se los denomina «creación» en el sentido pleno de la palabra,

שהרי הוא ית' הוא למעלה מעלה אין קץ מכל בחי' ומדרגות היותר עליונות שבבחינת חכמה כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ט.

pues Él, bendito sea, está infinitamente por encima de todos los niveles y grados más elevados dentro del nivel de Jojmá, como está escrito en Sefer Shel Beinonim [Tanya], Parte II, capítulo 9.

רק שנמשכו ונתהוו מבחי' הרשימו שהם האותיות שנשארו אחר שנסתלק מהן האור א"ס כנ"ל.

Solo que fueron atraídos y llegaron a existir a partir del nivel del reshimu, es decir, las letras que quedaron después de que la Luz Infinita se retiró de ellas, como se mencionó antes.

7 וזהו שבריאת כל בחי' הקדושים הוא רק מבחי' שמך שהוא בחי' אותיות וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שא"ק

[שאדם קדמון] נקרא אדם דבריאה הגם שבריאה הוא למטה מאד

Y esto es así porque la creación de todos los niveles de los seres sagrados procede únicamente del nivel de "Tu Nombre", que es el nivel de las letras. Y como está escrito en Etz Chaim, Adam Kadmon es llamado "Adam de Beríá", aunque Beríá está muy abajo,

שהם בחי' נפרדים שלמטה גם מבחי' עולם האצ"י וע"ז נאמר ומשם יפרד כו' אמנם לגבי עצמות המאציל גם א"ק [אדם קדמון] אדם דבריאה יחשב

pues son el nivel de los seres separados, que está incluso por debajo del nivel del Mundo de Atzilut. A esto se refiere lo dicho: "y desde allí se dividía", etc. Sin embargo, en relación con la esencia del Emanador, incluso Adam Kadmon es considerado Adam de Beríá.

כי אצילות נק' אדם דעשייה כולם בחכמה עשית להיות שאצילות הוא בחי' כלים מדת חסד מדת הדין בחי' מדה וגבול כו' ויש בהם התחלקות חסד בפ"ע [כפני עצמן] וגבורה בפ"ע [כפני עצמן] והתכללות חו"ג [חסד וגבורה] כו' לכן נקרא עשייה.

Pues Atzilut es llamado "Adam de Asiá": "A todos los hiciste con sabiduría". Esto se debe a que Atzilut es el nivel de las vasijas: el atributo de bondad, el atributo de juicio, el nivel de medida y límite, etc. En ellas hay división: Jésed por sí mismo y Guevurá por sí misma, así como la inclusión mutua de Jésed y Guevurá, etc. Por eso es llamado Asiá (acción).

ועולם העקודים שאינו בבחי' התחלקות עדיין אלא כל הע"ס [העשר ספירות] הם עקודים בכלי אחד נק' אדם דיצירה

Y el Mundo de Akudim, que todavía no se encuentra en un estado de división, sino que las diez Se-firot están todas ligadas (akudim) en una sola vasija, es llamado Adam de Yetzirá,

(וכ"ה בזהר בזהר הרקיע בפי' בראשית בדף ט"ו בפי' מהר"ר [מהרחמים רבים] מאיר פאפרוש על מאמר בריש הורמנטא כו' שכתב כן ע"ש הרב ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה]), וא"ק [ואדם קדמון] שהוא למעלה גם מעקודים

(Y así aparece en el Zohar, en Zohar HaRakia, en la parashá Bereshit, folio 15, en el comentario de nuestro maestro, el Rav, Rabí Meir Poppers, sobre el pasaje "Al comienzo de la autoridad", etc., quien escribió esto en nombre del Rav, de bendita memoria). Y Adam Kadmon, que está incluso por encima de Akudim,

כי עקודים הם ע"ס [עשר ספירות] ממש אלא שעקודים בכלי א' אבל א"ק [אדם קדמון] הוא למעלה מזה אלא אעפ"כ [אף על פי כן] הרי הוא מקור לע"ס [לעשר ספירות] וסוף כל סוף יתהוה ממנו בחי' אצילות

pues Akudim son realmente diez Sefirot, solo que están ligadas en una sola vasija, mientras que Adam Kadmon está por encima de esto. Sin embargo, aun así es la fuente de las diez Sefirot, y finalmente surgirá de él el nivel de Atzilut:

לכן נקרא אדם דבריא שלגבי המאציל גם הוא נק' בריאה יש מאין (ועמ"ש בד"ה תקעו גבי עלה במחשבה לברא את העולם במדה"ד [במדת הדין] כו' שמש ומגן כו' ע"ש):

por eso es llamado Adam de Beriá, pues en relación con el Emanador también él es llamado creación, algo de la nada. (Y véase lo escrito en el discurso que comienza "Toquen", acerca de "Primero se concibió crear el mundo con el atributo de juicio", etc., "sol y escudo", etc.; véase allí).

8 ועפ"ז [ועל פי זה] יובן ג"כ ענין ירידת הנשמות בגופים שהוא צורך עלייה הגם כי גם מקודם ירידתן גבהו מאד דרכיהן שעלו במחשבה

Y según esto también se comprenderá el descenso de las almas a los cuerpos, que tiene por objeto un ascenso, aunque también antes de su descenso sus caminos eran sumamente elevados, pues habían ascendido en el pensamiento.

רק מי שנשמתו מבריא היינו מבחי' מחשבה דבריא ומי שנשמתו מיצירה היינו ממחשבה דיצירה כו'

Sin embargo, quien tiene un alma de Beriá proviene del nivel del pensamiento de Beriá, y quien tiene un alma de Yetzirá proviene del pensamiento de Yetzirá, etc.

ושנשמתו מאצילות היינו ג"כ ממחשבה דאצילות וס"ר נשמות הן ס"ר אותיות שבתורה הגם שבכתב אין נמצא ס"ר אותיות בתורה.

Y quien tiene un alma de Atzilut proviene asimismo del pensamiento de Atzilut. Las seiscientas mil almas son las seiscientas mil letras de la Torá, aunque en el texto escrito no se encuentran seiscientas mil letras en la Torá.

היינו מפני אותיות המשך שהם אותיות אהו"י שבכלל הנקודות שאינן בכתב אבל ישנן במחשבה אך איזו מהנקודות הם אינו ידוע כו'

Esto se debe a las letras que alargan [una vocal], que son las letras álef, hei, vav y yud, incluidas en los signos vocálicos, que no aparecen por escrito, pero sí están presentes en el pensamiento; sin embargo, no se sabe cuáles de los signos vocálicos son, etc.

(פ"י שהוא ע"ד דאיתא בגמ' [בגמרא] בכתובות דס"ט ע"ב ינחם כתיב ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] אין לך לומר פת"ח בשום אות אא"כ [אלא אם כן] אל"ף או ה"א סמוכין לו או ע"פ הנקודה שתחתיה והיא באה במקום אות כאלו כתוב ינאחם עכ"ל [עד כאן לשונו],

(El significado es que esto se asemeja a lo que se afirma en la Guemará, en Ketubot, folio 69b: "Está escrito yenajem". Y Rashí explica: "No puedes asignar una pataj debajo de ninguna letra a menos que una álef o una hei esté junto a ella, o en virtud del signo vocálico que tiene debajo; este viene en lugar de una letra, como si estuviera escrito yenajem". Fin de la cita.

הרי שהנקודה שתחתיה באה במקום אות כאלו כתוב אל"ף או ה"א וכן בוי"ו ויו"ד ולכן עם חשבון אותיות אלו שהיו צ"ל רק שנקודות באו במקומן יש ששים רבוא אותיות בתורה ואיזו מהנקודות הוא אינו ידוע לנו).

Resulta, entonces, que el signo vocálico que tiene debajo viene en lugar de una letra, como si se hubiera escrito una álef o una hei; y lo mismo ocurre con la vav y la yud. Por eso, al contar estas letras que deberían haberse escrito, pero cuyo lugar ocupan signos vocálicos, hay seiscientas mil letras en la Torá; sin embargo, no sabemos cuáles signos vocálicos son.)

והנה להבין ענין הירידה צורך עלייה למעלה מבחי' שעלו במחשבה, יובן בהקדים ענין השבת שיש שבת עילאה ושבת תתאה

Ahora bien, para comprender el descenso que tiene por objeto un ascenso por encima del nivel de "ascendieron en el pensamiento", se comprenderá primero el tema del Shabat: hay un Shabat superior (Shabat ilaá) y un Shabat inferior (Shabat tataá).

והיינו מ"ש וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה שהיא השביתה מבחינת עשייה זהו שבת תתאה ומ"ש עוד אח"כ כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא זהו שבת עילאה.

Esto es lo que está escrito: "Y descansó el séptimo día de toda la obra que había hecho": se trata del cese de la actividad del nivel de la acción (Asiá), y este es el Shabat inferior. Y lo que está escrito más adelante: "porque en él descansó de toda la obra que había creado": este es el Shabat superior.

9 והענין כי שבת הוא בחי' עליות העולמות עשייה ביצי' [ביצירה] ויצי' [ויצירה] בכריאה ובריאה באצילות כו' עד רום המעלות שגם א"ק [אדם קדמון] עולה במאציל העליון.

La explicación es que Shabat es el nivel del ascenso de los mundos: Asiá a Yetzirá, Yetzirá a Beríá y Beríá a Atzilut, etc., hasta las alturas más elevadas, de modo que incluso Adam Kadmon asciende al Emanador Supremo.

כי השבת הוא עד"מ אדם ששובת ונח מאיזו מלאכת עבודה שבשעת המלאכה נתלבש השכל ונשפל בעשיית המלאכה וכשפוסק ממנה חוזר שכלו לאיתנו ועולה למעלה להשכיל ענינים רוחניים שלמעלה מעלה מהשכל שבהמלאכה שנקי' מילין דהדיוטא כו'.

Pues Shabat es, a modo de analogía, como una persona que cesa y descansa de algún trabajo: mientras trabaja, su intelecto está investido en la ejecución de la tarea y desciende hasta ella; cuando deja de trabajar, su intelecto recupera su pleno vigor y se eleva para contemplar asuntos espirituales, muy por encima del intelecto involucrado en el trabajo, que se denomina «asuntos ordinarios» (milin dehedya), etc.

10 וכך עדי"ז יובן למעלה ענין העלייה בשבת עד רום המעלות. אך הנה עליי' [עלייה] שעד אצילות היינו עליי' [עלייה] ביי"ע באצי' נקי' שבת תתאה וענין עלייה זו הוא כי

Y de este mismo modo se comprenderá, en lo Alto, el ascenso de Shabat hasta las alturas más excelsas. Sin embargo, el ascenso que llega hasta Atzilut —es decir, el ascenso de Beríá, Yetzirá y Asiá a Atzilut— se denomina el Shabat inferior. Y la naturaleza de este ascenso es que

הנה עם היות שהאצי' אינו בערך עצמות אור א"ס ממש מ"מ הרי הוא אלהות ממש.

aunque Atzilut no guarda proporción con la esencia misma de la Luz Infinita (Or Ein Sof), no obstante, es divinidad en sentido literal.

משא"כ ביי"ע הם נפרדים ממש ובעלי גבול עד שיש להם בחירה לעשות ח"ו [חס ושלום] הפך רצונו ית' וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במט"ט [במטטרון] דמחו ל"י שתין פולסי דנורא כו'. ואינן בערך האצילות.

En cambio, Beriá, Yetzirá y Asiá están verdaderamente separados y son limitados, hasta el punto de que tienen la posibilidad de elegir hacer, D'os no lo permita, lo opuesto a Su voluntad, bendito sea, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, acerca de Metatrón: lo golpearon con sesenta azotes de fuego, etc. Y no guardan proporción con Atzilut.

ולכן עלייתם באצילות היא עלייה עצומה ונפלאה שהנכרא עולה ונכלל בכורא שיהיה מתלבש בו אור א"ס ב"ה

Por eso, su ascenso a Atzilut es un ascenso inmenso y maravilloso, en el que lo creado asciende y queda incluido en el Creador, de modo que la Luz Infinita, bendito sea, se invista en él

(שבאצילות מלובש אור א"ס ב"ה בכלים דאצילות שהקו מסתיים באצילות, כך עד"ז כשע"ס [כשעשר ספירות] דבי"ע מתעלים באצילות הרי מלובש בהן אור א"ס ב"ה ממש)

(pues en Atzilut la Luz Infinita, bendito sea, está investida en las vasijas de Atzilut, ya que el kav (línea de luz) termina en Atzilut; del mismo modo, cuando las Diez Sefirot de Beriá, Yetzirá y Asiá ascienden a Atzilut, la Luz Infinita, bendito sea, está verdaderamente investida en ellas).

והיינו ע"י הביטול כי בבי"ע הם בחי' יש מי שאוהב מיכאל באהבה גבריאל ביראה זעות מחיל כסא כו'.

Y esto se logra mediante la autoanulación (bitul). Pues en Beriá, Yetzirá y Asiá están en el nivel de un "algo" (yesh): quien ama —Miguel con amor, Gabriel con temor—; "tiemblan por el terror del Trono", etc.

אבל יש בחינה שלמעלה מאהוי י"ר והיינו בחי' הביטול כי אברהם הוא בחי' אהבה אבל משה ונחנו מה היינו בחי' ביטול כבד פה ולכן משה מלגאו ויעקב מלבר.

Pero hay un nivel superior al amor y al temor, a saber, el nivel del bitul. Pues Avraham corresponde al amor, pero Moshé —"¿y qué somos nosotros?"— corresponde al bitul, y era "pesado de boca"; por eso, Moshé está en el interior y Yaakov en el exterior.

ומזה יובן למה ג"כ הבחינה מה שבכל יום יש הארת שבת הוא בחי' שמונה עשרה משום כי תפלת שמונה עשרה כריעות והשתחוואות זהו בחי' ביטול קול דממה דקה כו',

Y de esto también se comprenderá por qué el aspecto que constituye un destello de Shabat cada día corresponde a la Shemoneh Esré: porque la oración de la Shemoneh Esré, con sus inclinaciones y postraciones, es el nivel del bitul, "una voz tenue y delicada", etc.

(ולכן שמ"ע [שמונה עשרה] באצילות דהיינו ע"ד בחי' שבת) ועליות התומ"צ [התורה ומצות] של כל היום הוא ע"י התפלה, הגם שהתורה היא למעלה מתפלה מ"מ להיותה נשפלה בקול גשמי

(y por eso la Shemoné Esré está en Atzilut, es decir, en el nivel de Shabat). Y la elevación de la Torá y las mitzvot de todo el día se realiza mediante la plegaria: aunque la Torá está por encima de la plegaria, puesto que desciende a una voz física,

לכן צריכה להתעלות על ידי התפלה עולת תמיד כו', וכ"ז [וכל זה] נק' שבת תתאה וזהו בקבלת שבת שמוסיפים מחול על הקדש.

por eso necesita elevarse mediante la plegaria, "la ofrenda quemada continua", etc. Y todo esto se llama el Shabat inferior; esto es [lo que significa] Kabbalat Shabat (la recepción del Shabat), cuando se agrega tiempo del día común al día sagrado.

ולכן ג"פ [גי' פעמים] הבו כנגד ג' עולמות ב"ע עד השתחוו לה' בהדרת קדש הוא בחי' אצילות ולכן ר"ת [ראשי תיבות] קבלה.

Por eso se dice "Den" (havu) tres veces, en correspondencia con los tres mundos de Beríá, Yetzirá y Asiá, hasta "Inclínense ante Havaiá en la belleza de la santidad", que corresponde al nivel de Atzilut; y por eso sus iniciales forman kabbalah (recepción),

היינו קבלת שבת שהוא עליי [עלייה] ב"ע באצילות (וגם קבלה היא באצי', ועיין במבוא שערים שער שלישי חלק שני ספ"ו בענין עלייה זו דבריא כו' ע"ש).

es decir, Kabbalat Shabat, que es la elevación de Beríá, Yetzirá y Asiá a Atzilut (y también kabbalah está en Atzilut; véase Mavo She'arim, Gate Three, Part Two, end of chapter 15, acerca de esta elevación de Beríá, etc.; véase allí).

ויש בו מחלוקת הפוסקים אם הוא אסור במלאכה מדאורייתא. ואח"כ בכניסת ליל שבת ממש מתחיל עליות האצילות ערבית הוא עליית המלי חקל תפוחין כו'.

Y existe una controversia entre las autoridades halájicas acerca de si está prohibido realizar trabajo en ese momento por ley de la Torá. Luego, al comenzar realmente la noche de Shabat, empiezan las elevaciones de Atzilut: la plegaria vespertina es la elevación de Maljut, "el Campo de Manzanos" (jakal tapujín), etc.

ואח"כ ביום הוא עליות הז"א ואי"א [ואבא ואימא] עד שגם א"ק [אדם קדמון] עולה עליי [עלייה] עצומה במאציל העליון. שהרי גם א"ק [אדם קדמון] הוא בריאה יש מאין

Y luego, durante el día, tienen lugar las elevaciones de Zeir Anpín y de Aba e Ima, hasta que incluso Adam Kadmon asciende en una elevación extraordinaria al Emanador Supremo; pues también Adam Kadmon es una creación, algo surgido de la nada,

(וכמו שבת תתאה הוא עליות ב"ע באצילות כך ג"כ שבת עילאה היינו עליות ב"ע באצילות שהרי החכמה נק' אשר ברא בריאה יש מאין והחכמה מאין תמצא ועלייתה בבחי' כתר שהוא אצילות שבאצי'.

(y así como el Shabat inferior es la elevación de Beriá, Yetzirá y Asiá a Atzilut, también el Shabat superior es la elevación de Beriá, Yetzirá y Asiá de Atzilut; pues Jojmá (sabiduría) es llamada "que creó", una creación surgida de la nada; "y Jojmá se encuentra a partir del ayin (la nada)", y su elevación es al nivel de Kéter, que es el Atzilut dentro de Atzilut).

וכך העליות עד רום המעלות עד שגם א"ק [אדם קדמון] שנק' אדם דבריהא ועלייתו הוא באצילות היינו באור א"ס ב"ה כי בכללות העולמות שא"ק [שאדם קדמון] נק' בריאה יש מאין כו'

Y así las elevaciones ascienden hasta las alturas más excelsas, hasta que incluso Adam Kadmon, llamado Adam de Beriá, asciende a Atzilut, es decir, a la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea; pues en el conjunto de los mundos, donde Adam Kadmon es llamado una creación surgida de la nada, etc.,

הנה אצילות אינו אלא בחי' אור א"ס פי' הגילוי מא"ס ב"ה כי אצילות מלשון ויאצל שהוא הפרשת הארה כו' ועמ"ש מזה בביאור ע"פ אלה מסעי נמצא דרך כלל שבת הוא בחי' אצילות) וזהו

Atzilut no es sino el nivel de la Luz Infinita (Or Ein Sof), es decir, la revelación del Infinito (Ein Sof), bendito sea; pues Atzilut deriva de la palabra vaya'tzel («y apartó»), que significa separar una irradiación, etc.; y véase lo escrito sobre esto en la explicación del versículo «Estos son los viajes». Resulta que, en términos generales, el Shabat es el nivel de Atzilut.) Y esto es [lo que significa]

כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות, פ"י אשר ברא היינו א"ק [אדם קדמון] שנק' אדם דבריאה לעשות היינו אדם דאצילות שנק' אדם דעשייה שא"ק [שאדם קדמון] הוא מקור ושרש לאצילות כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל]

«pues en él descansó de toda su obra que D'os creó para hacer». El significado es: «que creó» se refiere a Adam Kadmón, llamado Adam de Beriá; «para hacer» se refiere a Adam de Atzilut, llamado Adam de Asiá; pues Adam Kadmón es la fuente y raíz de Atzilut, como se explicó arriba.

וזהו בחינת שבת עילאה. ושבת תתאה הוא מ"ש וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה.

Y este es el nivel del Shabat superior. El Shabat inferior es lo que está escrito: «Y descansó en el séptimo día de toda su obra que había hecho».

(והגם שאצילות נק' עשייה ושבת תתאה הוא רק עליות ב"ע. אך באמת גם ליל שבת שאז עליות המלי' דאצילות הוא ג"כ שבת תתאה ולכן וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה זהו שבת תתאה כי המלי' היא עשייה שבאצילות.

(Y aunque Atzilut es llamado Asiá, mientras que el Shabat inferior es únicamente el ascenso de Beriá, Yetzirá y Asiá, en verdad también la noche de Shabat, cuando asciende Maljut de Atzilut, es el Shabat inferior. Por eso, «Y descansó en el séptimo día de toda su obra que había hecho» se refiere al Shabat inferior, pues Maljut es la Asiá dentro de Atzilut.

ושבתא דיומא עליי' [עלייה] ז"א וחכמה כו' זהו התחלת שבת עילאה מכל מלאכתו אשר ברא שהוא בריאה דאצילות כנ"ל. ובוהר בראשית דף ה' ע"ב שבתותי דא שבת עילאה ושבת תתאה כו'

Y el Shabat del día (Shabbasa deYoma), el ascenso de Zeir Anpín y Jojmá, etc., es el comienzo del Shabat superior, «de toda su obra que creó», que es la Beriá de Atzilut, como se mencionó arriba. Y en el Zohar, Bereshit, folio 5b: «“Mis Shabatot”: este es el Shabat superior y el Shabat inferior», etc.;

את לאסגאה תחום שבת כו' י"ל [יש לומר] שבת עילאה ותתא ה' יום שבת וליל שבת ואת לאסגאה היינו מה שמוסיפים מחול על הקדש שהוא עליית ב"ע באצילות ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם פ"י שבת עילאה ותתאה עתיק וז"א כו'):

«Es» viene a incluir el límite del Shabat, etc. Puede explicarse que el Shabat superior y el inferior son el día de Shabat y la noche de Shabat, y que «es viene a incluir» alude a lo que añadimos al día santo desde el día común, es decir, el ascenso de Beriá, Yetzirá y Asiá a Atzilut. Y el Mikdash Melej explica allí que el Shabat superior y el inferior son Atik y Zeir Anpín, etc.)

11 ג והנה ביאור ענין שבת תתאה יובן ממצות שביעית שנק' שבת שבתון שיש בו ג"כ בחי' עליות

3. Ahora bien, la explicación del Shabat inferior se comprenderá a partir de la mitzvá del año sabático (Sheviit), que es llamado “un Shabat de reposo completo” (Shabat Shabatón), en el cual también existe el nivel de las ascensiones,

אלא שאין העליות רק מבי"ע לאצילות ולכן נאמר ושבתה הארץ שאין שבייתה בשביעית אלא למל' דאצילות שהוא מקור דבי"ע לבד

salvo que las ascensiones son únicamente desde Beriá, Yetzirá y Asiá hacia Atzilut. Por eso se dice: “la tierra descansará”, pues el descanso durante el año sabático corresponde únicamente a Maljut de Atzilut, que es la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá.

ולכן לא נאסר רק עבודת הארץ. אבל מאצילות ולמעלה אין שום עליי' [עלייה] וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בטעמי מצות פ' בהר.

Por eso, solo se prohibió trabajar la tierra. Pero desde Atzilut hacia arriba no hay ascenso alguno, como está escrito en Likkutei Torah [del Arizal], en Ta'amei HaMitzvot, Parashat Behar.

12 ומ"מ יש בו בחינה שאדם ובהמה שוין דהיינו לענין מצות ביעור בשביעית שהוא מצוה לבער פירות שביעית מן הבית כשכלה לחיה מן השדה

Sin embargo, hay en ello un aspecto en el que el hombre y el animal son iguales, a saber, en lo relativo a la mitzvá de biur (retirar): en el año sabático es una mitzvá retirar de la casa los frutos del año sabático cuando ya se han agotado para el animal salvaje en el campo,

שנאמר לך ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול כל זמן שחיה אוכלת מן השדה אתה אוכל ממה שבבית כלה לחיה מן השדה חייב לבער אותו המין מן הבית כו'.

como está dicho: “Para ti, para tu ganado y para los animales salvajes que están en tu tierra, será todo su producto, para comer”. Mientras el animal salvaje come de lo que hay en el campo, tú puedes comer de lo que hay en casa; cuando se ha agotado para el animal salvaje en el campo, tienes la obligación de retirar de la casa esa especie, etc.

והענין כי אדם ובהמה יש גם בבי"ע פני שור ופני אריה חיה בכלל בהמה (ויש ג"כ בחי' פני אדם)

La explicación es que el hombre y el animal existen también en los mundos de Beriá, Yetzirá y Asiá: el rostro de un buey y el rostro de un león —el animal salvaje está incluido en la categoría de “animal”— (y existe también el nivel del rostro de un hombre);

והחיות נושאות את הכסא כמשל המרכבה שמגבהת הרוכב למקום שאינו יכול להגיע בעצמו כו' כי שרשן מעולם התהו

y las Jayot llevan el Trono, como en la analogía de un carruaje, que eleva al jinete a un lugar al que no puede llegar por sí mismo, etc. Pues su raíz está en el Mundo de Tohu,

אלא שנפלו. אבל לאחר שמתברר הטוב מהרע (וחיות המרכבה הם לאחר הבירור) הם מעלים לשרשן לתהו. pero cayeron. Sin embargo, después de que el bien se separa del mal (y las Jayot de la Carroza ya están después de la separación), ellas se elevan hasta su raíz, hasta Tohu.

ולכן ע"י עלייתן מבי"ע לאצ"י בשנת השביעית (שאז הוא עלי"י [עלייה] בריאה לאצילות) אזי אדם ובהמה שוין, Por lo tanto, mediante su ascenso de Beriá, Yetzirá y Asiá a Atzilut en el año sabático (pues entonces Beriá asciende a Atzilut), el hombre y el animal son iguales,

כי אצ"י הוא בחי' מקיף לגבי בריאה ובחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] דבי"ע וכמ"ש במ"א בפ"י אדון עוזנו צור משגבנו כו'

porque Atzilut es un nivel de luz circundante (makif) respecto de Beriá, y el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) respecto de Beriá, Yetzirá y Asiá, como se explica en otro lugar acerca del significado de "Amo de nuestra fuerza, Roca de nuestro amparo", etc.

אדון עוזנו הוא בחי' מלי' דאצ"י שנעש"י [שנעשית / שנעשים] עתיק לבריאה וזהו צור משגבנו היינו בחי' מקיף לבריאה מגן משגב היינו מקיף ליצי' [ליצירה] ולעשייה כו'.

"Amo de nuestra fuerza" es el nivel de Maljut de Atzilut, que se convierte en Atik para Beriá. Y esto es "Roca de nuestro amparo", es decir, el nivel de luz circundante para Beriá; "Escudo" y "Amparo" son la luz circundante para Yetzirá y Asiá, etc.

ולכן אדם ובהמה דבריאה עם היות שאין ערוך בחי' בהמה לגבי בחי' אדם מ"מ לגבי אצ"י שניהן שוין ממש

Por lo tanto, el hombre y el animal de Beriá, aunque el nivel de animal no tiene comparación con el nivel de hombre, son, sin embargo, completamente iguales con respecto a Atzilut.

(וע"ד שנתבאר בענין משה שממשיך הדעת לבי"ע לפי שאדם ובהמה דבריאה שוין לגבי דעת דמשה כו' (En la línea de lo que se explicó acerca de Moshé, quien hace descender Daat (conocimiento) a Beriá, Yetzirá y Asiá, porque el hombre y el animal de Beriá son iguales con respecto al Daat de Moshé, etc.;

עמ"ש מזה ע"פ ואלה המשפטים, ואפשר עד"ז בקידוש דליל שבת שממשיכים הדעת לנוק' [לנוקבא] שהוא מקור דבי"ע בכלל זה שיומשך הדעת אפילו לנשמות שלנו בחי' בהמה דבי"ע מטעם הנ"ל דאדם ובהמה שוין לגבי המקיף סוכ"ע כו').

véase lo escrito sobre esto acerca del versículo “Y estas son las leyes”. Y quizá, de manera análoga, en el Kidush de la noche de Shabat, en el que se hace descender Daat a Nukvá, la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá, queda incluido que Daat descienda incluso a nuestras almas, el nivel de “animal” de Beriá, Yetzirá y Asiá, por la razón mencionada arriba: que el hombre y el animal son iguales con respecto a la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), etc.).

ועד"ז יובן ענין שבת תתאה שהוא עליי [עלייה] בי"ע לאצילות שהוא עליי [עלייה] עצומה כו' כמובן. והנה לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה גילוי הסובב שהוא בחי' עצמות האור מקור כל המקיפים והוא אור א"ס שלמעלה מהקו כו'

Y de manera análoga se entenderá el asunto del Shabat inferior: es el ascenso de Beriá, Yetzirá y Asiá a Atzilut, un ascenso extraordinario, etc., como se comprende. Ahora bien, en el Tiempo Venidero se revelará el sovev, que es el nivel de la esencia de la luz, la fuente de todas las luces circundantes; y es la Luz Infinita (Or Ein Sof), que está por encima del kav, etc.

ועתה הוא בהעלם ולא שסובב מלמעלה אלא כמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא רק שהוא נעלם מכל כו'.

Y ahora está oculto; no es que circunde desde arriba, sino que, como está escrito: “¿Acaso no lleno los cielos y la tierra?”; solo que está oculto de todo, etc.

וזהו את שבתותי פי' ב' השבתות שלי הם כי גם שבת תתאה שהוא ביטול והתכללות באצילות נק' שבת שלי

Y este es [el significado de] “Mis Shabatot”: significa que los dos Shabatot son Míos. Pues incluso el Shabat inferior, que consiste en la autoanulación (bitul) y la inclusión en Atzilut, es llamado Mi Shabat,

כי בי"ע לגבי אצילות אין ערוך כנ"ל (מענין אדם ובהמה כו' ולכן אנו מצווין בשבת על שביתת בהמה מדאורייתא).

pues Beriá, Yetzirá y Asiá no tienen comparación con Atzilut, como se mencionó arriba (a propósito del asunto del hombre y el animal, etc.; y por eso la Torá nos ordena, por ley de la Torá, que el animal descanse en Shabat).

וע"ז נאמר תשמרו שאתם מוטל עליכם רק לשמור מה שנותנים לכם כענין מתנה טובה יש לי בבית גנזי כו'

Y acerca de esto se dice: "ustedes guardarán": solo les corresponde guardar lo que se les da, como en "Tengo un regalo bueno en Mi tesoro", etc.

והיינו ע"י השמירה מכל דברים המונעים הגילוי ואפילו עוונות שאדם דש בעקביו כגון שקר וגסות וכמ"ש במ"א.

Es decir, guardándose de todas las cosas que impiden la revelación, incluso de los pecados que la persona pisa con sus talones, como la falsedad y la arrogancia, tal como se explica en otro lugar.

וגם פ"י תשמרו היינו עדי"מ כמשל השמירה שהיא מבחוץ כך הנה התגלות זו הוא רק בבחי' אור מקיף ושרש כל המקיפים מהאור שלמעלה מהקו ושבת בחי' מקיף ואפילו שבת תתאה

Además, "guardarán" significa, por así decirlo, como en la analogía de la protección, que se ejerce desde afuera; de igual manera, esta revelación se da únicamente en el nivel de una luz circundante (Or Makif). La raíz de todas las luces circundantes proviene de la luz que está por encima del kav; y Shabat es el nivel de lo circundante, incluso el Shabat inferior.

(הוא מאיר בבחי' מקיף ולא בגילוי ממש כנפש והיינו מטעם הנ"ל דשרש כל המקיפים הוא מהמקיף עליון סכ"ע [סובב כל עלמין] כו') ותורה בחי' א"פ [אור פנימי] כדלקמן.

(Resplandece en el nivel de lo circundante, y no como una revelación manifiesta dentro del alma; esto se debe a la razón mencionada anteriormente: la raíz de todas las luces circundantes proviene del makif supremo, sovev kol almin, etcétera). En cambio, la Torá es el nivel de la luz interior (Or Pnimi), como se explicará más adelante.

ויוכן ענין מקיף עדי"מ כשאדם חושב איזה דבר במחשבתו הרי אותו דבר מוקף במחשבתו ומחשבתו מקפת הדבר ההוא כולו ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין אותו דבר משתנה ומתפעל עי"ז.

El concepto de makif se entenderá mediante una analogía: cuando una persona piensa en algo, ese algo queda abarcado por su pensamiento, y su pensamiento abarca el objeto entero; sin embargo, ese objeto no cambia ni se ve afectado por ello.

13 והנה למעלה ג"כ כתיב אני ה' חוקר לב בוחן כליות ותעלומות האדם נגלו לפניו והנה מחשבתו ודעתו של הקב"ה שיודע את כל הנבראים מקפת אותן בפועל ממש והרי הקב"ה יודע העתיד

Ahora bien, también arriba está escrito: "Yo, Havaiá, escudriño el corazón y examino los riñones", y los secretos del hombre están revelados ante Él. El pensamiento y el conocimiento del Santo, bendito sea, mediante los cuales conoce a todos los seres creados, los abarcan efectivamente; y el Santo, bendito sea, conoce el futuro

כמו העבר ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין ידיעה זו מכרחת האדם ויש לו בחירה לטוב או להפך ח"ו [חס ושלום] להרהר רע כו' והיינו לפי שידיעה זו אין נמשך ממנה השפעה וגילוי בהאדם רק מקיף אותו.

al igual que el pasado; sin embargo, este conocimiento no obliga a la persona, que puede elegir el bien o, por el contrario, D'os no lo permita, pensar mal, etc. Esto se debe a que de este conocimiento no se deriva ninguna influencia ni revelación que penetre en la persona; solo la abarca.

(ועד"מ כמו שמחשבת האדם אין גורם התפעלות ושינוי בדבר שמקיף במחשבתו כנ"ל הגם כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתיב שמה שמחשבת האדם מוקף בה איזה דבר אין הדבר ההוא מוקף בה בפועל ממש רק בדמיון מחשבת האדם ודעתו

(Esto se entiende mediante una analogía: el pensamiento de una persona no produce ningún efecto ni cambio en aquello que abarca con su pensamiento, como se mencionó antes. Aunque está escrito: "Porque Mis pensamientos no son los pensamientos de ustedes", cuando algo queda abarcado por el pensamiento de una persona, no está efectivamente abarcado por él, sino solo en la imaginación del pensamiento y la mente de la persona;

ולכן אין הדבר ההוא מתפעל ומשתנה ע"י מקיף זה שהרי אין יכולת במחשבתו לנגוע בהדבר כו'. אבל הקב"ה דכתיב ביה כי לא מחשבותי מחשבותיכם הרי מחשבתו ודעתו שיודע את הנברא מקפת כל נברא בפועל ממש.

por eso, aquello no resulta afectado ni cambia a causa de este aspecto abarcador, pues su pensamiento no puede tocarlo, etc. Pero del Santo, bendito sea, acerca de quien está escrito: "Porque Mis pensamientos no son los pensamientos de ustedes", su pensamiento y conocimiento, mediante los cuales conoce al ser creado, abarcan efectivamente a cada ser creado,

וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פמ"ח מ"מ כתיב כי אל דעות שיש בי בחי' דעת הא' בחי' דעת עליון שאינו מאיר רק בבחי' מקיף ולכן אף שמקיף בפו"מ [בפועל ממש] מ"מ אין ידיעה ומקיף זה מכריח הבחירה,

como está escrito en Sefer Shel Beinonim [Tania], capítulo 48. No obstante, está escrito: "Porque Elokim es un D'os de conocimientos": hay dos niveles de Daat (conocimiento). El primero es el nivel de Daat supremo, que ilumina únicamente como makif (luz abarcadora); por eso, aunque abarca efectivamente, este conocimiento y este makif no obligan a elegir.

וזהו יכולת הקב"ה להיות ידיעתו זו שבבחי' דעת עליון רק בבחי' מקיף מרחוק עד שלא יתפעל ממנה האדם ולא תגרום לו שום הכרח כלל ממש ע"ד שאין מחשבת האדם גורם התפעלות באבן שמצייר במחשבתו

Esta es la capacidad del Santo, bendito sea: que este conocimiento Suyo, en el nivel de Daat supremo, exista únicamente como makif desde lejos, de modo que la persona no resulte afectada por él y no le imponga absolutamente ninguna obligación, tal como el pensamiento de una persona no produce ningún efecto en una piedra que imagina en su pensamiento.

ואף שמחשבת האדם אינה מקיף באמת כלל רק בדמיון לבד, אבל ידיעת הקב"ה הוא מקיף בפועל ממש מ"מ יכול הוא שגם מקיף זה שבפועל לא יגרום התפעלות. וזהו שמ"מ אינו רק בחי' מקיף דייקא).

Y aunque el pensamiento de una persona no es en absoluto un makif verdadero, sino que solo lo es en la imaginación, mientras que el conocimiento del Santo, bendito sea, sí es un makif efectivo, no obstante, Él puede hacer que incluso este makif efectivo no produzca ningún efecto. Y por eso, de todos modos, no es sino el nivel de makif, precisamente.)

ויש בחינה למטה מזו שמשם נמשך ההשפעה בפנימ" [בפנימיות / בפנימית] להאדם כמו ששואל המלאך טפה זו מה תהא עליי [עליה] חכם וכו' נמצא הקב"ה נותן בו חכמה הרי נמשך בחי' זו בפנימית להיות חכם.

Y hay un nivel inferior a este, del cual la influencia se transmite interiormente a la persona, como cuando el ángel pregunta: "Esta gota, ¿qué llegará a ser: sabia?", etc. El Santo, bendito sea, deposita entonces sabiduría en ella; así, este nivel se transmite a su interior, de modo que llega a ser sabia.

אבל בחי' דעת עליון הוא בבחי' מקיף ולכן אינו מכריח הבחירה כו'. ועד"ז יובן ענין שבת שמאיר על האדם בחי' עליונה מאד והיינו בבחי' מקיף כו':

Pero el nivel de Daat supremo es de la índole de un makif y, por eso, no fuerza la elección, etc. De manera similar, se comprenderá el asunto del Shabat: sobre la persona brilla un nivel sumamente elevado, es decir, de la índole de un makif, etc.

14 ד ומכל מקום צ"ע [צריך עיון] אם המשל דמקיף ידיעה מכוון לענין המשכת המקיף בשבת כי הנה ענין הידיעה שאינו גורם שום התפעלות והכרח בהבחירה צ"ל דהיינו משום שהוא בחי' המקיף שמרחוק כי יש ב' בחי' מקיפים.

4. Sin embargo, esto requiere examen: si la analogía del makif del conocimiento corresponde a la atracción del makif en Shabat. Pues, en cuanto al conocimiento, que no causa ninguna impresión ni coacción sobre la elección, debemos decir que esto se debe a que es el nivel del makif que está distante; porque hay dos niveles de luces circundantes (makifim).

הא' שאע"פ [שאף על פי] שהוא מקיף ואינו מאיר בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] עכ"ז [עם כל זה] נמשך התפעלות ממנו כמו שהאדם מתפעל כשמתפלל בצבור משום המקיף דאכל כי עשרה שכינתא שריא וזה נק' מקיף הקרוב שמאיר בהא"פ [בהאור פנימי].

El primero: aunque es un makif y no brilla interiormente, aun así de él se deriva una impresión, como cuando una persona se conmueve al rezar con una congregación, debido al makif de "Dondequiera que haya diez [reunidos], la Shejiná reposa"; y esto se llama el makif cercano, que brilla dentro de la luz interior.

הב' מקיף הכללי שמקיף בהשוואה א' ואינו מאיר בפנימי כלל ולא נמשך ממנו התפעלות וכמ"ש כ"ז [כל זה] ס"פ שמות בביאור ע"פ הבאים ישרש כו',

El segundo es el makif general, que circunda por igual y no brilla en absoluto interiormente, y del cual no se deriva ninguna impresión; como se explica todo esto al final de Parshas Shemot, en la explicación del versículo "Los que vienen echarán raíces", etc.

וא"כ הידיעה שאינה מכרחת הבחירה כלל היינו משום שהוא בבחי' מקיף המובדל, ובשבת הרי יש נשמה יתירה שהוא התגלות מבחי' הרצון עליון (כמ"ש במ"א ע"פ ויקהל משה כו').

Si es así, el conocimiento, que no coacciona en absoluto la elección, se debe a que está en el nivel del makif separado; mientras que en Shabat hay un alma adicional (neshamá yetará), que es una revelación del nivel de la voluntad suprema (como se explica en otro lugar acerca del versículo "Y Moshé reunió", etc.).

ולכן אפשר כי שבת תתאה ושבת עילאה עם היות שניהם בחי' מקיף כנ"ל בפ"י שבתותי תשמרו.

Por lo tanto, es posible que el Shabat inferior y el Shabat superior, aunque ambos sean el nivel del makif, como se mencionó antes al explicar "Mis Shabatot guardarán",

מ"מ י"ל [יש לומר] שבת תתאה הוא מקיף הקרוב וממנו נמשך הארה והתפעלות כו' ושבת עילאה הוא מקיף העליון מקיף למקיף כו'.

sin embargo, pueda decirse que el Shabat inferior es el makif cercano, del cual se derivan una iluminación y una impresión, etc., mientras que el Shabat superior es el makif supremo, un makif para el makif, etc.

וגם במ"א נתבאר שבשבת נכנסים המקיפים דחול בבחינת פנימים ונמשכים מקיפים עליונים יותר, וגם נתבאר במ"א בפ"י ושמרו בני"י [בני ישראל] את השבת לעשות את השבת שע"י ושמרו

También se explica en otro lugar que en Shabat las luces circundantes de los días de semana ingresan como luces interiores, y se atraen luces circundantes superiores. Asimismo, en otro lugar se explica, respecto del significado de "Y los hijos de Israel guardarán el Shabat, para hacer el Shabat", que por medio de "guardarán

את השבת נמשך כח ועוז שיוכלו לעשות את השבת הבא אח"כ, ועמ"ש סד"ה לסוסתי בענין טלא דנטיף מעתיקא בג' סעודות דשבת שמזה נמשך הכח לאתעדל"ת [לאתערותא דלתתא] כו'.

el Shabat", se atraen fuerza y vigor para que puedan "hacer" el Shabat que vendrá después. Y véase lo escrito al final del maamar que comienza "A mi yegua", acerca del rocío que gotea de Atika durante las tres comidas de Shabat, del cual se deriva la fuerza para el despertar desde abajo, etc.

15 והנה מכ"ז [מכל זה] יובן ענין ירידת הנשמות צורך עליי [עלייה] ועיקר העליי [העלייה] לע"ל [לעיתיד לבוא] ליום שכולו שבת. והענין

Ahora se comprenderá, a partir de todo esto, el descenso de las almas en aras de un ascenso; y el ascenso principal tendrá lugar en el Tiempo Venidero, "el día que es todo Shabat". La explicación es

כי הנשמות שרשן מבחי' מחשבה שהוא בחי' בריאה והעלייה בבחי' אצילות וכנ"ל דשבת הוא עליית בריאה באצילות ועיקר העלייה בחי' שבת עילאה וזהו ענין הגילוי שלע"ל [שלעיתיד לבוא].

que la raíz de las almas está en el nivel del pensamiento, que es el nivel de Beríá, y el ascenso es al nivel de Atzilut, como se mencionó antes: Shabat es el ascenso de Beríá a Atzilut; y el ascenso principal es el nivel del Shabat superior. Esta es la revelación del Tiempo Venidero.

כי הנה שרש הנשמות הוא מבחי' א"ק [אדם קדמון] כי עלה במחשבה היינו בחי' א"ק [אדם קדמון] כמ"ש במ"א וירידתן משם ירידה צורך עלייה

Pues la raíz de las almas está en el nivel de Adam Kadmon, ya que "surgió en el pensamiento" se refiere al nivel de Adam Kadmon, como se explica en otro lugar; y su descenso desde allí es un descenso en aras de un ascenso,

היינו בחי' שבת עילאה שהוא עליות עד שא"ק [שאדם קדמון] שנק' אדם דבריאה עולה באצילות שהיא גילוי אור א"ס ממש

es decir, el nivel del Shabat superior, que comprende ascensos hasta que Adam Kadmon, llamado "Adam de Beríá", asciende a Atzilut, que es la revelación misma de la Luz Infinita (Or Ein Sof).

אך עכשיו הגילוי רק בבחי' מקיף והוא בחי' סובב אבל לע"ל [לעיתיד לבוא] יהי [יהיה] התגלות המקיף בבחי' גילוי ממש כו'

Pero ahora la revelación es solo en el nivel de makif, que es el nivel de sovev; en cambio, en el Tiempo Venidero el makif se revelará como una revelación concreta, etc.

ועיין מ"ש ע"פ ואכלתם אכול מענין הנשמות החדשות שימושכו לע"ל [לעתיד לבוא] מבחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] ממש שלמעלה מהקו ויתעטרו בהן נשמות הצדיקים לע"ל [לעתיד לבוא] וכמ"ש בספר הגלגולים פי"ז [פרק ז'] שזה יהיה באלף השביעי שהוא שבת עילאה ממש.

Y véase lo escrito sobre el versículo "Y comerán, comiendo", acerca de las almas nuevas que serán atraídas en el Tiempo Venidero desde el nivel mismo de la luz que circunda todos los mundos (so-vev kol almin), que está por encima del kav, y con las cuales se coronarán las almas de los tzadikim en el Tiempo Venidero; como está escrito en Sefer HaGilgulim, capítulo 7, esto tendrá lugar en el séptimo milenio, que es el Shabat superior mismo.

16 והנה לכאורה צ"ע [צריך עיון] לקשר דרוש זה דעליית שבת הוא אפילו בא"ק [באדם קדמון] שגם א"ק [אדם קדמון] עולה כו' עם מ"ש סד"ה למנצח על השמינית דא"ק [דאדם קדמון] הוא למעלה מהעליות דשבת כו' ע"ש.

Ahora bien, a primera vista hace falta examinar cómo conciliar este discurso, según el cual el ascenso de Shabat tiene lugar incluso en Adam Kadmon, de modo que también Adam Kadmon asciende, etc., con lo escrito al final del discurso que comienza "Para el conductor, sobre la octava", que Adam Kadmon está por encima de los ascensos de Shabat, etc.; véase allí.

אך באמת לק"מ [לא קשה מידי] שהרי גדולה מזו מבואר במ"א דאפילו הבינה נק' ממחרת השבת פי' שהוא למעלה מבחי' שבת

Pero, en verdad, no hay ninguna dificultad, pues en otro lugar se explica algo aún mayor: que incluso Biná (entendimiento) es llamada "el día siguiente a Shabat", es decir, que está por encima del nivel de Shabat;

כי שבתא דליליא ושבתא דיומא הם זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] ובינה היא למעלה מזה כו' ובמ"א מצינו בזהר דשבת הוא בינה כמ"ש בזהר (ח"ב [חלק ב'] דס"ג ב' ודפ"ח א')

pues el Shabat de la noche y el Shabat del día son Zeir Anpín y Nukvá, y Biná está por encima de estos, etc. Sin embargo, en otro lugar encontramos en el Zóhar que Shabat es Biná, como está escrito en el Zóhar (Parte II, folio 63b, y folio 88a).

א"ו [אלא ודאי] היינו משום דכמה בחי' יש בשבת שיש בחי' בשבת שבינה נק' לגבי בחי' זו ממחרת השבת והיינו שבת סתם.

Más bien, esto se debe a que hay varios niveles en Shabat: hay un nivel de Shabat con respecto al cual Biná es llamada "el día siguiente a Shabat", y este es Shabat sin más.

אבל יש בחיי בשבת שנק' שבת שבתון וזהו בחיי בינה וזהו דרך פרט באצ"י עצמו.

Pero hay un nivel de Shabat que es llamado "un Shabat de descanso solemne" (Shabat Shabatón), y este es el nivel de Biná. Esto corresponde al análisis particular dentro de Atzilut mismo.

17 וכמ"כ [וכמו כן] יובן בכללות העולמות שיש בחיי בשבת שלגבי זה נק' א"ק [אדם קדמון] למעלה מעליות דשבת ויש עוד בחיי שבת ששייך גם בא"ק [באדם קדמון] וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] שבשבת נאמר ב' בחיי מכל מלאכתו אשר ברא ומכל מלאכתו אשר עשה.

Y asimismo se entenderá respecto de los mundos en su conjunto: hay un nivel de Shabat con relación al cual se considera que Adam Kadmon está por encima de las elevaciones de Shabat, y hay además otro nivel de Shabat que también corresponde a Adam Kadmon; como se explicó, acerca de Shabat se mencionan dos niveles: "de toda Su obra que había creado" y "de toda Su obra que había hecho".

אשר בחיי השבת מכל מלאכתו אשר עשה אדם דאצ"י שנק' עשייה וא"ק [ואדם קדמון] שכולל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשייה] בהשוואה א' הוא למעלה מעליות זו דשבת,

Pues el nivel de Shabat "de toda Su obra que había hecho" es Adam de Atzilut, que es llamado Asiá; y Adam Kadmon, que incluye por igual a Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá, está por encima de esta elevación de Shabat;

אבל בחיי שבת מכל מלאכתו אשר ברא לעשות זהו שייך גם בא"ק [באדם קדמון] וכנ"ל (וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)]) פ' קדושים ע"פ את שבתותי ב' שבתות הדר העליון כו' והוא יסוד דא"ק [דאדם קדמון] שהוא פנימי [פנימיות / פנימית] א"ק [אדם קדמון] כמ"ש סדי"ה למנצח על השמינית.

pero el nivel de Shabat "de toda Su obra que había creado para hacer" también corresponde a Adam Kadmon, como se mencionó antes. (Véase también Likkutei Torah [del Arizal], Parshat Kedoshim, sobre el versículo "Mis Shabatot": dos Shabatot, el Hadar supremo, etc.; y este es el Yesod de Adam Kadmon, que es la dimensión interior (pnimiut) de Adam Kadmon, como está escrito al final del discurso que comienza "Al director, sobre la Sheminit".

אלמא דשבת עילאה זה שייך בפנימי [בפנימיות / בפנימית] א"ק [אדם קדמון] כו'. ועיין פע"ח [פרי עץ חיים] בהקדמה לשער השבת פ"ד וכן עולין כולן עד א"ק [אדם קדמון].

De ello se desprende que este Shabat superior corresponde a la dimensión interior de Adam Kadmon, etc. Véase también Pri Etz Chaim, en la introducción a Sha'ar HaShabbos, capítulo 4: "y así todos ascienden hasta Adam Kadmon".

ועי בטעמי מצות פי בהר בתחלתו עד המאציל העליון פי אפילו אריך כו' כל הנאצלים כולן כו' וצ"ע
[וצריך עיון] בספר הגלגולים ספ"ז ועיין במב"ש [במבוא שערים] ש"ג ח"ב [חלק ב'] ס"פ ט"ו):

Véase también Ta'amei HaMitzvos, Parshat Behar, al comienzo: "hasta el Emanador Supremo", es decir, incluso Arij, etc., "todos los emanados, todos ellos", etc. Y es necesario examinar Sefer Ha-Gilgulim, final del capítulo 17; véase también Mavo She'arim, Puerta Tres, Parte Dos, final del capítulo 15.)

18 ה ומקדשי תיראו. פי מקדשי קאי על התורה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] משחרב בהמ"ק [בית המקדש] אין להקב"ה בעולמו אלא ד"א [ד' אמות] של הלכה.

5. "Y reverenciarán Mi Santuario". El significado es que "Mi Santuario" se refiere a la Torá, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Desde que fue destruido el Santo Templo, el Santo, bendito sea, no tiene en Su mundo sino los cuatro codos de la halajá".

והתורה היא בחינת א"פ [אור פנימי] ולכן נאמר ע"ז תיראו כי היראה נמשכת ע"י הגילוי מקרוב (וכמו וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק דהיינו כדי לנוח מעט מהיראה הגדולה שמקרוב, ובק"ס [ובקריעת ים סוף] ע"י הגילוי וירא ישראל כו' וייראו העם כו').

Y la Torá es el nivel de la luz interior (Or Pnimí); por eso se dice de ella "reverenciarán", pues el temor se suscita mediante una revelación cercana (como en "Y el pueblo vio y tembló, y se mantuvo a distancia"; es decir, para descansar un poco del gran temor que produce la cercanía. Y en la Partición del Mar, a través de la revelación, "Israel vio", etc., "y el pueblo temió", etc.).

ובשבת שהוא אור מקיף נאמר תשמרו. ואומר הטעם אני הוי' פי אני אותיות אין עצמות אור א"ס דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] הוא הוי'.

Y con respecto al Shabat, que es una luz circundante (Or Makif), se dice "guardarán". Y se da la razón: "Yo soy Havaíá". El significado es que las letras de ani ("Yo") forman ayin ("nada"): la esencia de la Luz Infinita (Or Ein Sof), que "ningún pensamiento puede aprehender", es Havaíá.

והוי' הוא האור הנמשך בא"פ [באור פנימי] כי יו"ד צמצום והוא בחי' חכמה שלהיות התהוות החכמה מא"ס ב"ה הוא ע"י צמצום שנשאר רשימו וכמשי"ל [וחכמה שכתוב לעיל].

Y Havaíá es la luz que se atrae como luz interior, pues la yud es tzimtzum (contracción), y corresponde al nivel de Jojmá (sabiduría), ya que Jojmá llega a existir a partir del Infinito, bendito sea, mediante un tzimtzum en el que quedó un reshimu (impresión), como se explicó arriba.

ואח"כ ה' בינה הרחבת השכל כו' והרי גם אור זה המאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] הוא מאור א"ס (הוא בחי' הקו שהאור מעין המאור כמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיוהי) וכולא חד

Y luego, la hei es Biná (entendimiento), la expansión del intelecto, etc. Y también esta luz, que brilla como luz interior, proviene de la Luz Infinita (es el nivel del kav, pues la luz es de la misma naturaleza que su fuente, como está escrito en Iggeres HaKodesh, en la sección que comienza "Él y Sus fuerzas vitales"), y todo es uno.

ולכן ומקדשי תיראו כו', (וע' בת"ז [בתיקוני זוהר] ריש תיקון כ"ד ועמ"ש מענין הצמצום דיו"ד ע"פ המאמר זח"ג [זוהר חלק ג] אחרי דע"ט ע"ב הביאו עלי כפרה).

Y por eso: "Y reverenciarán Mi Santuario", etc. (Véase Tikkunei Zohar, comienzo de Tikkun 24; y véase lo escrito acerca del tzimtzum de la yud en el pasaje del Zohar, Parte III, Ajarei, folio 79b, "Trae expiación por Mí".)

ואפשר לומר שזהו ג"כ הסמיכות כבד את אביך ואת אמך לזכור את יום השבת וכן בפ' קדושים איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו,

Y puede decirse que esto también [explica] la yuxtaposición de "Honra a tu padre y a tu madre" con "Recuerda el día de Shabat"; y asimismo, en la parashá de Kedoshim: "Cada hombre reverenciará a su madre y a su padre, y guardarán Mis Shabatot",

והוא ע"ד ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' קדושים דפ"ב [דפרק ב'] ע"א ודא איהו תורת ה' כו' ודא איהו כבוד דאבא ואימא כו'

y esto sigue la línea de lo dicho en el Raaya Mehemna, parashá de Kedoshim, folio 82a: "Y esto es la Torá de Havaia", etc., "y esto es el honor de Aba e Ima", etc.;

שתשב"כ [שתורה שבכתב] נק' מוסר אביך ותשב"ע [ותורה שבעל פה] נקרא תורת אמך והתורה היא א"פ [אור פנימי] ושבת א"מ [אור מקיף] וכולא חד וכנ"ל.

pues la Torá Escrita es llamada «la instrucción de tu padre», y la Torá Oral, «la enseñanza de tu madre»; la Torá es luz interior y el Shabat, luz circundante, y todo es uno, como se mencionó antes.

19 ובפ"י וענין שהתורה נק' מקדשי היינו כמ"ש בס"ש"ב [בספר של בינונים] פנ"ב שהתלמוד נמשך מהיכל קדשי קדשים דבריאה שבו מתלבש מל' דאצילות ולכן נק' א"פ [אור פנימי] בחי' אצי' הנמשך ומתלבש בבריאה אבל שבת בריאה עולה באצילות ממש

Y la explicación del asunto, de que la Torá es llamada "Mi Santuario", es como está escrito en Sefer Shel Beinonim [Tania], capítulo 52: que el Talmud se deriva del Heijal del Santo de los Santos de Beriá, en el cual está investida Maljut de Atzilut; por eso se lo llama luz interior: el nivel de Atzilut que desciende y se inviste en Beriá. Pero en Shabat, Beriá asciende al propio Atzilut,

ולכן נקרא א"מ [אור מקיף] ועד"ז ג"כ שבת עילאה ומ"מ כולא חד וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער כסה"כ [כסא הכבוד] דהיכל ק"ק [קדש הקדשים] הוא כחב"ד [כחכמה בינה ודעת] דבריאה ונשמת היכל ק"ק [קדש הקדשים] הוא אורות המתנוצצים מכח"ב [מכתר חכמה בינה] דאצילות כו' וכמ"ש במ"א.

y por eso se la llama luz circundante; y lo mismo ocurre también con el Shabat superior. Sin embargo, todo es uno, como está escrito en Etz Chaim, Sha'ar Kisei HaKavod, que el Heijal del Santo de los Santos es Kéter, Jojmá, Biná y Daat de Beriá, y que el alma del Heijal del Santo de los Santos son luces que destellan desde Kéter, Jojmá y Biná de Atzilut, etc., como se explica en otro lugar.

20 והנה עפ"י [על פי זה] י"ל [יש לומר] בענין תקנת שבת שבמוסף שבת דאיתא בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת פ"כ שהוא מיוסד על סדר תשר"ק

Ahora bien, según esto puede explicarse Tikanta Shabat ("Tú instituiste el Shabat"), en el Musaf de Shabat, acerca del cual se afirma en Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, capítulo 20, que está ordenado según la secuencia tav-shin-reish-kuf,

והוא הארת כ"ב אתוון המאירין במוחא עילאה מתתא לעילא בסוד מ"ש בזהר תי"ו רשים רשימו לעתיק יומין דלית דכוותי' [דכוותיה] ועמ"ש מזה בביאור האדרא מהאריז"ל [מהארי"י זכרנו לברכה] בדף קכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] גבי תי"ו רשים רשימו כו'.

y es la iluminación de las veintidós letras que resplandecen en el cerebro supremo (mojá ilaá) de abajo hacia arriba, según el misterio de lo escrito en el Zohar: "La tav dejó una marca para Atik Yomin, a quien nadie se asemeja". Y véase lo escrito sobre esto en el comentario del Idra del Arizal, de bendita memoria, en el folio 128, final del lado b, acerca de "La tav dejó una marca", etc.

21 ועי' עוד בענין האותיות בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ ויקרא בענין ופרחין גו אורא שהוא ענין תוספת אור אל האותיות מאורא דא"א כו'.

Y véase también, acerca de las letras, el Ramaz al comienzo de Parashat Vayikra, sobre “y vuelan en el aire”, que se refiere a una luz adicional que llega a las letras desde el “aire” de Arij Anpín, etc.

ועד"ז י"ל [יש לומר] גם כאן שזהו ענין תשר"ק שבמוסף בחי' תוספת אור אל האותיות שהם בזו"ן [בזעיר אנפין ונוקבא]

Y del mismo modo puede decirse aquí también: esto es el tav-shin-reish-kuf de Musaf, el nivel de una luz adicional que llega a las letras, que están en Zeir Anpín y Nukvá;

כי אתוון בינונין בז"א ואתוון זעירין במלי', ועתה במוסף שבת נמשך להם תוספת אור מהכתר
pues las letras medianas están en Zeir Anpín y las letras pequeñas en Maljut, y ahora, en el Musaf de Shabat, se atrae hacia ellas una luz adicional desde Kéter.

ולכן נמשך זה ע"י בחי' מלי' דא"ק [דאדם קדמון] שנעשה ע"י וזהו תי"ו רשים רשימו כו'. ועמ"ש בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הבכורים כו'.

Por lo tanto, esto se atrae por medio del nivel de Maljut de Adam Kadmón, que se convierte en Atik Yomín; y esto es “La tav dejó una impresión”, etc. Y véase lo escrito en la explicación sobre el versículo “Y el kohén los mecera junto con el pan de las primicias”, etc.

22 והנה לפמ"ש [לפי מה שכתוב] שבשבת יש עליי' [עלייה] עוד עד רום המעלות שגם א"ק [אדם קדמון] עולה באור א"ס ב"ה א"כ ממילא מובן שגם בזה יתפרש ג"כ

Ahora bien, según lo escrito, que en Shabat hay un ascenso adicional hasta las alturas más excelsas, de modo que incluso Adam Kadmon asciende a la Luz Infinita, bendito sea, resulta evidente que también esto se interpretará

ענין הנ"ל ע"ד מ"ש האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] שהתי"ו הוא בחי' אחרונה שבמאציל אשר היא האצילה הכל כו' ובספר ע"ה [עליו השלום] שער השני פ"ז [פרק ז'] כ' [כתב] ג"כ בענין התי"ו כו'.

en relación con el asunto mencionado anteriormente, siguiendo lo que dijo el Arizal: que la tav es el último nivel del Emanador, que emanó todo, etc. Y también en el libro Emek HaMelech, Puerta Dos, capítulo 7, escribe acerca de la tav, etc.

23 והנה מבואר למעלה בענין בורא קדושים ישתבח שמך שהתהוות א"ק [אדם קדמון] ואפילו בחי' חכמה שלמעלה מא"ק [מאדם קדמון] הוא מן הרשימו שנשאר אחר הצמצום והסתלקות האור כו'

Ahora bien, se explicó arriba, a propósito de “Creador de los santos, que sea alabado Tu Nombre”, que la formación de Adam Kadmon, e incluso del nivel de Jojmá (sabiduría) que está por encima de Adam Kadmon, proviene del reshimu (impresión) que quedó después del tzimtzum (contracción) y de la retirada de la luz, etc.

ובשבת הוא עליי' [עלייה] א"ק [אדם קדמון] באור א"ס שהוא מה שנסתלק בבחינת העלם מאיר בו בגילוי כנ"ל

Y en Shabat tiene lugar el ascenso de Adam Kadmon a la Luz Infinita (Or Ein Sof); es decir, lo que se había retirado a un estado de ocultamiento brilla en él abiertamente, como se mencionó arriba.

וזהו שעלייה זו הוא ע"י תי"ו כי תי"ו רשים רשימו כו' וע"ד הנ"ל בשם האריז"ל [האריז"ל זכרנו לברכה].

Y esto explica por qué este ascenso se realiza mediante la tav, pues “la tav dejó una marca”, etc., siguiendo la idea mencionada arriba en nombre del Arizal, de bendita memoria.

וזהו שאומרים תשר"ק דתקנת שבת במוסף שמוסף שבת הוא תוספת הקדושה כמ"ש בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] בערך מוסף

Y esto explica por qué decimos “tav-shin-reish-kuf” en Tikanta Shabat, en Musaf, pues el Musaf de Shabat es una adición de santidad, como está escrito en el Pardes, en Erchei HaKinuyim, bajo la entrada Musaf.

וזהו ענין עולת שבת בשבתו. שהשבת עצמו עולה בשבתו והוא בחי' שבת עילאה שהעלייה עד א"ס כו'.

Y este es el significado de “la ofrenda de ascensión de Shabat en su Shabat”: el propio Shabat asciende en su Shabat. Este es el nivel del Shabat superior, en el que el ascenso llega hasta el Infinito (Ein Sof), etc.

24 והנה להבין עוד ענין שייכות בחי' אותיות באור א"ס הנה מבואר במ"א בד"ה תחת אשר לא עבדת כו'

Ahora bien, para comprender más a fondo la relación entre el nivel de las letras y la Luz Infinita (Or Ein Sof), se explica en otro lugar, en el discurso que comienza “Porque no serviste”, etc.,

החילוק בין אור לשפע שההארה היא שלא נחסר כל עי"ז בהמקור שממנו נמשך ההארה וכך עד"מ אותיות מו"ד [מחשבה ודבור] שבאדם הם רק הארה שנמשכת מנפשו ונשמתו.

la diferencia entre luz (or) y abundancia (shefa): una iluminación es tal que, por medio de ella, no disminuye en absoluto la fuente de la que se extiende. Así, a modo de analogía, las letras del pensamiento y del habla de una persona son solamente una iluminación que se extiende de su néfesh y su neshamá,

שאינן תופסים מקום כלל ואינן שינוי וגירעון כלל בנפשו מחמת המחשבות ויכולה היא לחשוב מחשבות אין קץ כך ההארה הנמשכת מא"ס ב"ה בכל העולמות הוא

pues no ocupan lugar alguno, y los pensamientos no producen ningún cambio ni disminución en su alma; esta puede pensar pensamientos sin fin. Del mismo modo, la iluminación que se extiende del Infinito (Ein Sof), bendito sea, a todos los mundos es

רק הארה והתפשטות ממנו ית' וכולא קמיה כלא חשיב ואינן תופס מקום כלל נגדו ואינן בו שום שינוי ח"ו [חס ושלום] כמ"ש אני הוי' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא העולם כו'

solamente una iluminación y una expansión de Él, bendito sea, y "todo ante Él es considerado como nada"; no ocupa lugar alguno en relación con Él, y no hay en Él cambio alguno, D'os libre, como está escrito: "Yo, Havaiá, no he cambiado", y "Tú eras antes de que el mundo fuera creado", etc.

ולכן נק' ההארה הנמשכת מהאור א"ס בשם אותיות, וז"ש [וזהו שכתוב] ג"כ תוך בחי' אחרונה שבמאציל כו' ר"ל [רוצה לומר] שגם בהארה זו יש כמה בחי',

Por eso, la iluminación que se extiende de la Luz Infinita recibe el nombre de "letras". Y esto es también [lo que significa] lo escrito: "dentro del último nivel del Emanador", etc.; es decir, que también en esta iluminación hay varios niveles,

וכמו עד"מ שיש במחשבה ג"כ כמה בחי' יש מחשבה בעלמא שהוא בחינת חיצונית לגבי מחשבה עמוקה שהיא פנימית כו'

así como, a modo de analogía, también hay varios niveles en el pensamiento: existe el pensamiento simple, que es el nivel exterior en relación con el pensamiento profundo, que es interior, etc.;

והעולמות נמשכו מבחינ' [מבחינת / מבחינה] האחרונה שבהארה ומחשבה כו' (ועיין מ"ש מזה בביאור ע"פ ראיתי והנה מנורת זהב כולה).

y los mundos se extendieron del último nivel de la iluminación y del pensamiento, etc. (Véase también lo escrito sobre esto en la explicación del versículo: “Vi, y he aquí, un candelabro, todo de oro”).

אך על כל בחי' מחשבה שלמעלה כתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם. שמחשבתו של האדם מלבשת את הנשמה ומקיפה מכל צד כו'

Sin embargo, con respecto a todo nivel de pensamiento de lo Alto, está escrito: “Porque Mis pensamientos no son los pensamientos de ustedes”; pues el pensamiento de una persona recubre el alma y la rodea por todos sus lados, etc.,

משא"כ אצלו ית' שאין המחשבה מלבישתו ומקיפתו ח"ו [חס ושלום] שהוא ית' רם ונשא מזה והוא קדוש ומובדל כו' (וכמ"ש מזה במ"א בד"ה רני ושמחי בת ציון כו' ובד"ה צאינה וראינה):

En cambio, respecto de Él, bendito sea, el pensamiento no lo reviste ni lo circunda, D'os libre, pues Él, bendito sea, está exaltado y elevado por encima de esto; Él es santo y está separado, etc. (como se explica sobre esto en otro lugar, en el discurso que comienza “Canta y alégrate, hija de Tzión”, etc., y en el discurso que comienza “Salgan y vean”).

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/behav/3/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak